

Fijne Nuances vanavond in première in Stadsschouwburg

Visscher durft stilte nu aan

Opnieuw heerst dat onblusbare verlangen om zichzelf te spelen in de maskerade van anderen. Vreemde figuren, wonderlijke types, imposante kostumering. Maar theaterperformer Bert Visscher, clown en komiek uit levensbehoefte, slaagt er nog steeds in zich niet te associëren met de gelikte trucs van het theater. Vanavond gaat zijn nieuwe programma onder de titel 'Fijne Nuances' in première in de Stadsschouwburg in Groningen.

▲ Bert Visscher: „Spelen voor volle zalen. Dat heb ik altijd gewild.”

Foto: archief GPD

Van onze kunstredactie

Wat ook gebeven is: Visscher speelt zijn geamuseerde verbazing over wat hij aanricht hartstochtelijk uit. Hij kan er nooit genoeg van krijgen en weet mensen voor zich in te nemen. Maar je kunt er donder op zeggen dat de liefde wederzijds is. Hij geniet zelf net zo als zijn publiek.

Bert Visscher (1960) uit Groningen - inmiddels erkend als nationaal entertainer - heeft die opzienbarende stoet personages nodig om hun overbodigheid te bewijzen. Hoewel, hij zorgt ervoor dat hij ze de baas blijft, dat ze hem niet overvleugelen. Hij heeft het gemaakt. De zalen zitten afgeladen vol.

Fijne Nuances staat in de loop van twee seizoenen geboekt voor 220 voorstellingen! Visscher, de verwekker, hecht er toch aan mede te delen dat hij de entree van belangstellende bezoekers op prijs stelt. „Ik ben pas eind 1996 met deze show op tv.”

Toen hij op zijn zestiende als havoleerling opereerde in het cabaret van de scholengemeenschap Winkler Prins in Veendam, rolde hij als een stoomwals over zijn podiumgenoten heen. Alles was opgehangen aan de razende egotrip van Bert Visscher. Je kon het perspectief uittekenen: het groepje Filter sloeg te pletter op de kale rotsen en Bert Visscher was de enige, traumatisch onkwetsbare overlevende.

Perfect

In de jaren daarna probeerde hij als aankomend onderwijzer nog wel eens een serieus bodempje te leggen onder een lied of een praatje. Het kon in een vingerhoed. Meer was het niet. Op dat soort exercities kun je de professionaal Visscher godzijdank niet meer betrapten. Hoewel, het dramatische toontje van de leraar, gekrenkt door het schrijnende gebrek aan aandacht van de klas, is hij niet ver-

geten. Hij hanteert het perfect in zijn nieuwe voorstelling als een 'verwijf' aan het publiek dat verzuimt hem opmerzaam te maken op een ontwikkeling die zich achter zijn rug op het toneel voltrekt... Het poppenkastsyn-droom in eigentijdse setting.

In een interview zei Jenny Visscher-Brands eens: „Bert was altijd erg druk. Daar werd ik wel eens tureluurs van.” Ze zal geen moeite hebben haar zoon te herkennen als het op 22 december première is in de Stadsschouwburg van Groningen. „Ik ben ook zo druk...” roept Bert zichzelf tot de orde. En, met een variant daarop: „Dat verzin je toch niet...” Of - in een imitatie van een stem die hij zogenaamd uit de zaal opvangt - „Ben je wel goed wijs?”

Ik kaats de vraag terug. Bert Visscher: „Ik ben wel goed wijs, maar één kwab van mijn hersenen is een beetje verziekt, denk ik. Ik hoor de mensen denken: 'Die is helemaal geschift' en ben ze met mijn opmerking iets voor. Ik voel me als een nar die in een droomwereld leeft. De nar die aan het hofleuke dingen moet verzinnen. Als 't hem niet lukt, vliegt hij er uit. Zo ligt het ongeveer. Misschien is het begrip 'idioterie' op zijn plaats.”

Kolder

Ook in *Fijne Nuances* zet hij fantastische ideeën om in de kolder van educatief honing slingeren, een lugubere kabouter, een konijn op Hawaii, een verknipte Bretonse visser, een uitstapje naar Japan, een ongenaakbare Russische turnster, een cursusprogramma filatelie en onnavolgbare fratsen in de klushoek rond onderwerpen als bloemschikken en dakpannen leggen.

Maar er zijn enkele opmerkelijke rustpunten. Mijmeringen over een triest jeugdkamp en het basisthema van een sprookje. In een schitterend, bizarromantisch decor met een boekenkast, een vleugel en een kasteeltoren staat een majestueus bed centraal. Daarop

legt de hoofdfiguur zich af en toe ter ruste, maar hij moet zeven nachten wakker blijven. Anders mist hij de ontmoeting met zijn droomprinses en zal hij veranderen in een pompoen.

Bert Visscher over die momenten van rust: „Ik durf langer stil te zijn, al zal ik die onrust nooit kwijt raken. Maar er is een verschil. Het gaat meer gedoseerd. In mijn vorige shows ging ik in één orkaan door. Nu heb ik de zaak onder controle. De angst is weg. Ik doe het niet meer op de gok, de basis zit in mijn hoofd, ik weet van moment tot moment wat er gebeurt. Een regisseur heb ik niet, ik luister naar een aantal mensen. Die wijzen me er bij voorbeeld op dat ik niet op oude dingetjes terug moet vallen. Voordat ik een voorstelling maak staan er 600, 700 ideeën op bierviltjes en daarvan houd ik er een stuk of veertig over. Het is geen arrogantie als ik zeg dat ik op het podium à la minute merk als iets te lang is, te ingewikkeld of te flauw. Daarom speel ik ongeveer dertig try outs. De eerste duurde tot kwart voor twaalf.”

Blote reet

Het komt er op neer dat Visscher zich in zijn blote reet durft te vertonen. „Zoveel vertrouwen heb ik dat ik een mooi programma kan neerzetten. Het is spannend, dat wel, maar ik ben gedisciplineerder geworden, absoluut. Ik verzin alles zelf, tot aan de inlooptmuziek toe. Ik ben stapelgek op opera. Natuurlijk zit er veel van mezelf in de show en dus denken mensen soms dat het een autobiografisch verhaal is. Dat is het niet.”

De ex-welzijnswerker van de gemeente Muntendam, ex-leraar aan de Vrije School in Groningen en ex-jeugdmedewerker bij Radio Noord stelt vast dat hij een heerlijk leven leidt met goede vrienden en een lange Franse vakantie. „Spelen voor volle zalen. Dat heb ik altijd gewild.”